

Önálló lakhatás-önálló élet? Támogatott Lakhatásig

Az önálló életvitel megélésének és támogatásának komplex problémái 2025-ben

**KÉZENFOGVA
ALAPÍTVÁNY**

2025

Önálló életvitel

https://video.wixstatic.com/video/5b92c3_0a56850f8f574500b99843f033d00d3c/1080p/mp4/file.mp4

Nézzük meg a kisfilmet!
Legyünk figyelmesek a támogatás módjára

Normalitás- Emberi méltóság összefüggése

Ki hogyan válaszol a következő kérdésekre:

- Hova teszed le mosogatás után a szivacsot és rongyot?
- Meg szoktad e mosni a tojást használat előtt?
- Teszel e paradicsomszószt vagy pürét a töltött káposztába?

NORMALITÁS MEGHATÁROZÁSA

Megfelelő szóhasználat?

kompatibilis srácok ellátottak
fiatalok TL
gyerekek ügyfelek kliensek
való ide lakók

Megfelelő szóhasználat?

lakhatás
otthoni
nappali
segítségnyújtás
személyi
nyújtás
aszisztencia
lakhatás
küszöbű
támogató
segítség
házis
szolgáltatás
lakhatás
közösségi
támogatott
alacsony

ENSZ Egyezmény

- Az ENSZ Egyezmény 19. cikke mondja ki a fogyatékos személyek egyenlő jogát a közösségben való élethez, valamint a másokkal egyenlő szabad döntéshez való jogát. A részes államok intézkedéseket tesznek annak érdekében, hogy az érintettek élvezhessék ezen jogukat és a teljes közösségi befogadást és részvételt, beleértve a következők biztosítását:
 - a fogyatékossgal élő személyeknek másokkal azonos alapon lehetőségük van lakóhelyüknek és annak megválasztására, hogy hol és kivel élnek együtt, és nem kötelezhetőek bizonyos megszabott körülmények között élni;
 - a fogyatékossgal élő személyek számára hozzáférési lehetőséget biztosítanak többféle otthoni, intézményi **és egyéb közösségi támogató szolgálathoz, beleértve azt a személyes segítséget, mely a közösségben éléshez és a közösségbe történő beilleszkedéshez, valamint a közösségtől való elszigetelődés és kirekesztődés megelőzése céljából szükséges;**
 - a mindenki számára nyújtott **közösségi szolgáltatások és létesítmények** azonos alapon hozzáférhetőek a fogyatékossgal élő személyek számára is, és igényeikhez igazítottak.

Támogatott lakhatás vs. Intézményi lakhatás

Minőségi szolgáltatás

- az emberi jogok tiszteletben tartása mindenféle megkülönböztetés nélkül;
- a **személy egyéni szükségleteire való összpontosítás** az egyes emberek sajátos és változó szükségleteinek kielégítése érdekében;
- **életminőségi javítására való törekvés** és a szolgáltatások előnyeinek mérésére;
- a rendelkezésre álló szolgáltatási lehetőségekről és szolgáltatókról szóló átlátható és hozzáférhető információk révén a **választás és az autonómia megélésnek lehetővé tétele**;
- közösségi és családi kapcsolatok ápolásának támogatása a **közösségi életben való részvétel támogatása** érdekében;
- **integráció és rendszerszintű megközelítés** a szociális szolgáltatások és az állami vagy közpénzből támogatott beavatkozások más területeivel való együttműködés elősegítése érdekében;
- a termékek, szolgáltatások és infrastruktúra **hozzáférhetősége a fogyatékossgal élő személyek sokféleségét figyelembe véve**, ami a fogyatékossgal élő személyek befogadásának előfeltétele;
- a **Egyéni döntések és támogatott döntések elősegítése** annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek aktív szerepet vállalhassanak a számukra nyújtott szolgáltatások tervezésében, nyújtásában, nyomon követésében és értékelésében.
- **minőségbiztosítási és elszámoltathatósági mechanizmusok** a folyamatos fejlesztés biztosítása érdekében.

Intézményi lét

- kötelezően megosztják a segítőeszközöket másokkal, és nincs vagy korlátozott a befolyásuk arra, hogy kitől kell segítséget elfogadni;
- elszigeteltség és elkülönítés a közösségen belüli önálló élettől;
- a napi döntések feletti ellenőrzés hiánya;
- a választás hiánya a tekintetben, hogy kivel éljen együtt;
- a rutin merevsége a személyes akarattól és preferenciáktól függetlenül;
- azonos tevékenységek ugyanazon a helyen, egy bizonyos hatóság alá tartozó személyek egy csoportja számára;
- a szolgáltatásnyújtás paternalista megközelítése;
- a lakhatási körülmények felügyelete;
- és általában az azonos környezetben élő fogyatékossgal élő személyek számának aránytalansága.

Az intézményi lét további egyértelmű megjelenése vagy tovább élésének jellemzői:

- A lakók el vannak szigetelve a tágabb közösségtől és/vagy kénytelenek együtt élni.**
- A lakók nem rendelkeznek elegendő kontrollal az életük és az őket érintő döntések felett.**
- A szervezet követelményei előnyt élveznek a lakók egyéni szükségleteivel szemben.**

Mit gondolnak az alábbi állításokról?

- Önálló életvitel egyenlő a teljes önellátással.
- A közösségi élet nem mindenkinek való. Bentlakásos intézetekre mindig szükségünk lesz.
- Az önálló életvitel azt jelenti, hogy nincs kapcsolat a segítő, támogató szolgáltatásokkal.
- Az önálló életvitel a fogyatékos ember számára elszigeteltséget és magányt hoz. Az önálló élet tulajdonképpen azt jelenti, hogy el kell hagynunk a családjunkat és egyedül kell élnünk.
- A fogyatékos ember közösségi/önálló életvitele számos kockázattal jár, ezért „jobb támogatásban” részesülhet az intézeti ellátásban. Az önálló életvitellel járó kihívások veszélyt jelentenek a fogyatékos ember számára, és könnyen vezethetnek csaláshoz, elhanyagoláshoz vagy bántalmazáshoz.
- Rengeteg pénzbe kerülne, hogy mindenkinek biztosítsuk a közösségi életvitelt.

Önálló életvitel

- **A fogyatékos személyek önálló életvitele azt jelenti, hogy ugyanazokkal a jogokkal rendelkeznek, mint a társadalom nem fogyatékos tagjai**
- Olyan életvitel, mint bárki másé, bármely emberé
- Lehetőségek és korlátok, mint mindenki másnál
- Mik lehetnek ezek?
- **Azonosítsuk be a saját korlátainkat a saját önálló életvitelünk kapcsán!**

A támogatott életvitel 11 alapelve

Én dönthetem el,
hogy kivel élek.

Én döntöm el, hogy
hol élek.

Van saját otthonom.

Én döntöm el,
hogyan kapom a
támogatást.

Én döntöm el, kitől
kapom a támogatást.

Megfelelő
támogatást kapok.

Én választom meg a
barátaimat és a
kapcsolataimat.

Én döntöm el,
hogyan vagyok
biztonságban és
egészséges.

Én döntöm el,
hogyan vagyok
részese a
közösségnek.

Ugyanolyan jogaim
és kötelezettségeim
vannak, mint minden
más állampolgárnak.

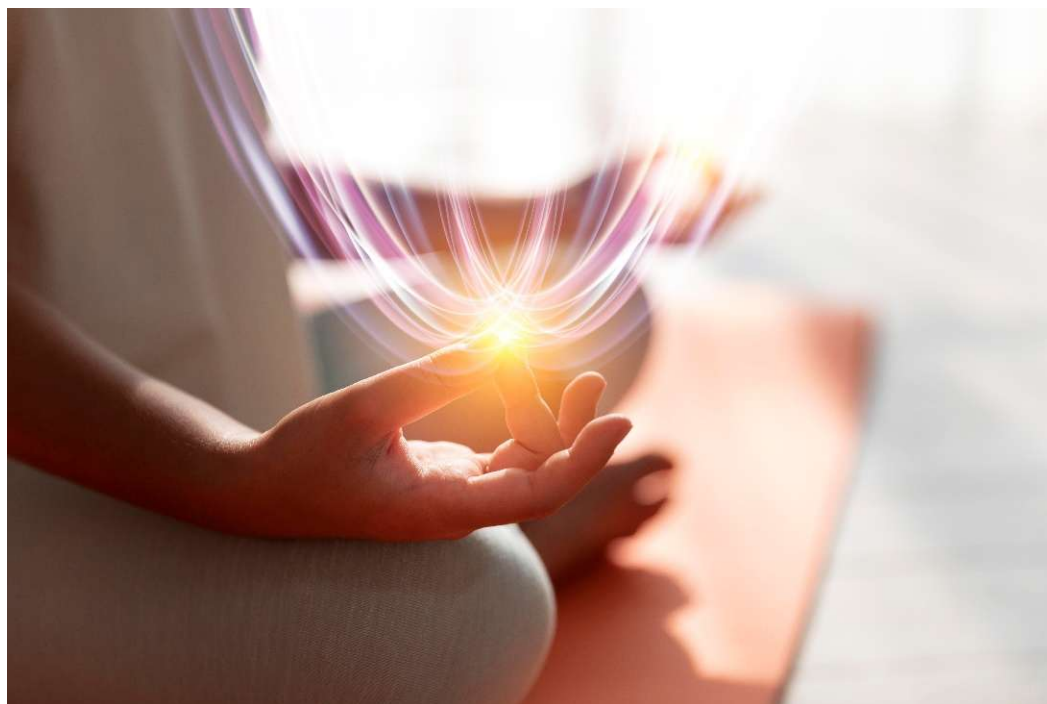
Segítséget kapok
ahhoz, hogy
változásokat érjek el
az életemben.

A támogatott életvitel 11 alapelve

	Én magam	Egy átlag 10 éves gyermek	Általam támogatott fogyatékos személy
Én döntöm el, hogy kivel élek			
Én döntöm el, hogy hol élek			
Van saját otthonom			
Ugyanolyan jogaim és kötelezettségeim vannak, mint minden más állampolgárnak			
Én döntöm el, kitől kapom a támogatást			

	Én magam	Egy átlag 10 éves gyermek	Általam támogatott fogyatékos személy
Segítséget kapok ahhoz, hogy változásokat érjek el az életemben			
Megfelelő támogatást kapok			
Én választom meg a barátaimát és a kapcsolataimat			
Én döntöm el, hogyan vagyok biztonságban és egészséges			
Én döntöm el, hogyan vagyok részese a közösségnek			

JÓ GYAKORLATOK
JELLEMZŐJE:

TUDATOSSÁG,
FELISMERÉS,
TUDATOS SZAKMAI
ODAFORDULÁS

Köszönöm a figyelmet!

Az előadás jogtulajdonosa a Kézenfogva Alapítvány. A jogtulajdonos előzetes írásos engedélye nélkül tilos előadások anyagát, vagy annak részeit másolni, továbbadni, többszörözni, átdolgozni, harmadik személynek átadni, vagy hozzáférhetővé tenni, vagy bármilyen más módon felhasználni.

